

SZARVASI UJSÁG

Képző hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	6	frt. —	kr.
Félévre	3	frt. —	kr.
Negyedévre	1	frt. 50	kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szerkeletének részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czünzendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

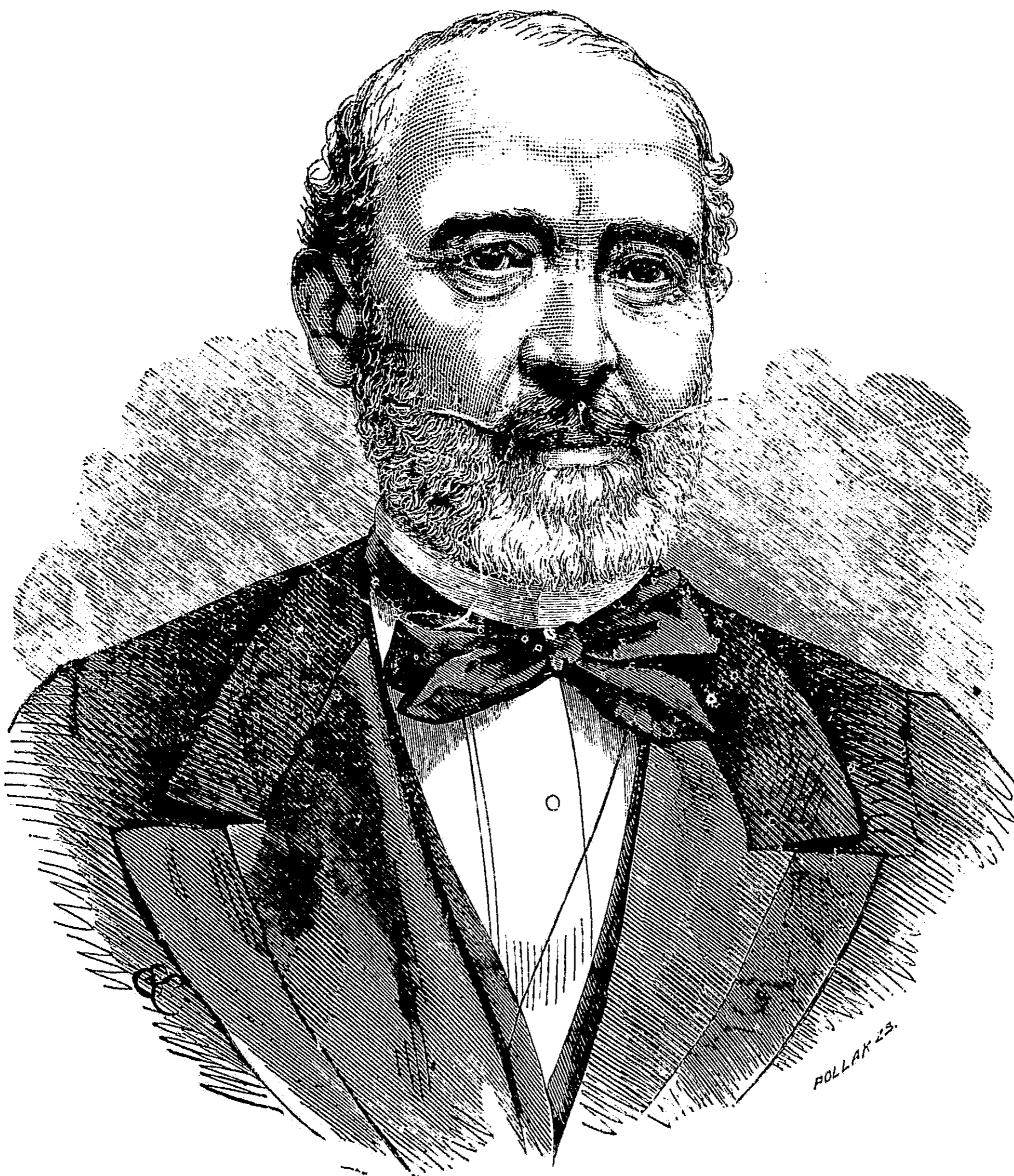
HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Arpád“ irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-tere 3. sz. Athenaeum I. emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

Jeleseink arczképcsarnoka IV.

Báró Wenckheim Béla.

Báró Wenckheim Béla.

Megyénk messze kimagasló fia, kinek országos vezérszerep adatott, báró Wenckheim Béla immár két év óta a körösladányi sírboltban aluszszá örök álmát.

A közszólam szerint „ő nincs többé.” De emléke élni fog. Alakja, működése, tényei mint a gyanánt fognak szolgálni azok előtt, kik öntudatával bírnak annak, hogy egy magyar főúrra nemes kötelességek várnak, — melyeket teljesítenie kell, ha azt akarja, hogy a phisikai halált túlélje s nevét hálás kegyelet vegye ajkaira.

Báró Wenckheim Béla kora ifjúságától fogva szolgálta a közügyeket. Szolgált a tehetsége szerint, önzellenül, meggyőződésekének legjobb akaratával.

Isten különös kegygyel halmoz el némely egyént. Ad rokonszenves alakot, higgadt vért, nyugodt kedélyt, mely a szélsőségektől megóvjá, mely biztosítja a kortársak szeretét, becsülését.

Wenckheim ily különös kegyben részesült. Szavai, tettei egyiránt hódítottak. A trón mellett, a miniszteri széken, a klubban, a társadalomban egyiránt kedvelték.

Tapintatos politikai működése, odaadó munkássága honáért — biztosítja számára a valódi h a z a f i nevet.

Mint megyénk fia: első sorban nekünk szentelte ifju erejét, s később is, midőn országos szerep jutott osztályrészeül: Békésmegye érdekeit mindig kiváló figyelemben részesíté, s ez maradt igazi otthona mindvégig.

Élte áldás volt; halála veszteség: mert tiszta jellem, független hazafi, önzellen emberbarát, tevékeny férfi-erő hunyt el benne.

Nekünk pedig nagy szükségünk van olyan emberekre, kikben e nemes tulajdonok feltalálhatók.

Jelesünk nagyszabásu közeleti működésének méltatása meghaladja a közönséges életrajzok körét: mi ezuttal, midőn

arczképét adjuk, teltidús életének csak főbb vonásait adjuk e sorokban.

Báró Wenckheim Béla született 1811-ben február 11-én. Tanulmányait Pesten végezte kitünő sikerrel. Tizenhat éves korában elvégezte a jogot, tizennyolczadikban jurátus volt s tizenkilenczedik évében már ügyvédi diplomával hagyta el a fővárost. A közrendi ifjuságtól nemcsak soha el nem vonult, sőt a nép közt töltötte legszívesebben üres idejét; az 1830-iki országgyűlésen az ifjuságnak volt központja és vezére.

Az országgyűlésről hazatérve, az alig husz éves ifju a közhivatali pályán keresett tért tevékenységének. 1831. évi október 26-án Békésmegye aljegyzője lett. 1832. évi október 25-én táblabíróvá neveztetett ki a huszonegy éves ifju s a közügyekben e minőségben vett részt egész 1837 ápril 17-éig, a midőn Simay Kajetán és Vidovich Ferenczcel a másod alispánságra kandidáltatván, vetélytársai felett ötszörös többséggel, alispánná választatott s mint ilyen a fenytő törvény-széken elnökölt két éven át; annyi erélyt, törvénytudományt és életbölcsestéget fejtve ki, hogy midőn az 1839-ik követ-választás bekövetkezett, senki se gondolt másra, mint a köz-szeretet s becsülésben álló alispánra, a mint hogy a választási napon határt nem ismerő lelkesedéssel egyhangulag Békésmegye országgyűlése követévé ki is kiálltatott.

Az országgyűlésen igen kiváló szerepet játszott. Hatalmas beszédei nem egyszer ragadták el hallgatóit. A hol a nemzet sérelmeit kellett tolmácsolni, a hol a haza megtámadott szabadsága, a nemzeti jogai mellett kelle bátor szót emelni: báró Wenckheim Bélát mindig az első sorban találjuk. Az ország házában a megye termében s a szalonokban, mindenütt a jószívü emberbarátot, az áldozatra-kész philantropot latjuk benne.

A büntető törvények körében az alispáni széken szerzett gyakorlati ismereteit érvényesíteni szép tért nyitott előtte az 1840-iki országgyűlés, hol azon büntető és javító rendszer

T Á R S A

E m l é k k ö n y v e.

Ifjuságod tündérekertjét
 Jarod meg ma boldogan,
 Hajh, de alig tekintesz szét:
 A varazskert oda van.
 Feher hajjal, sötét szízzel
 Allsz a hideg sir előtt...
 S hova eddig csak virágért
 Jartál eddig, nyugalmaért
 Ohajtod a temetőt.

Éltel-e mar? Szerettél-e?
 A idő nem kerdi meg.
 Akarhogyan fukarkodtal,
 Elrabolja kincsedet.
 Mondhatod, hogy a jövőre
 Biztad boldogságotat,
 — Száll az idő sebes szárnyon
 S míg tünődsz az eltűnt almon,
 Mar fölötted elhaladt.

Mit törődöl hat a multtal,
 Mit bajmódot a jövőn,
 Éj vigan a pillanatnak,
 Mit sorsod nyujt kedvezőn.
 S majd ha — bús hajótörött — ülsz
 A kietlen partokon,
 Édes emlek bűvös szárnya
 Elröpít a tündértájjra,
 A hol bolygtal egykoron.

I n c z é d i L á s z l ó.

K i á b r á n d u l á s.

— BESZÉLV. —

IRTA

DOBSA LAJOS.

„Az én szerelmem rengeteg stb
 Minden dőfése százszoros halál.”

PETŐFI.

„Ah! oh!! ah!!!
 Oh!!! ah!! oh!”

Egy nyomatlan kéziratból

N - nek Pest felé eső részén csinos úri lak végzi be a kényelmetlen kisvárosi házak sorát.

Údvára téres, fala ragyogó fehér... szóval ép azon viszonyban áll ez a többi épületekhez, mint tuczat ele kötött bicska a többi bentlevő bicskához.

É ház Bendefi Károlyé.

Itt lakik ó szép fiatal nejével, édes anyjával, szolgálójával, inasával, kocsisával s több a kisvárosi háztartashoz szükséges minden pereputtyával.

A Bendefi név tiszteletben áll.

A fiatalok eltanuljak modorát, sőt hanglejtéseit is, s ruházata után öltözködnek. Az öregebbek gazdalkodási módját lesik el. Nők szakácskönyvet kölcsönöznek tőle, a leányok regényeket, így egész város lekötelezettje, nem vesszük ki a legvénebbeket sem. Bendefi ugyanis egymaga több hírlapot

kidolgozására kiküldött országos választmány tagjává nevezetett ki, melyben az ország első rendű kapacitásai, Deák, Pázmány, Klauzál, Beöthy, Szalay, Zsedényi stb. vettek részt.

A méltánylás, melyben felülről részesült, nem volt kevesebb, mint a szeretet, mely a nép részéről átkarolta. 1848-ban Békés megye főispánja székébe emeltetett s István főhercegnek, Magyarország nádorának főudvarmesterévé nevezetett ki. 1849-ben külföldre menekült. Megkegyelmezése után visszatérvén a hazába, hol minden más tér a társadalmin kívül el volt előtte zárva, Széchenyi egyesületi eszméit karolta fel s a pesti nemzeti kaszinó, a löverseny, a csáki vadászegylet nagy részben az ő buzgóságának köszönhetők, hogy újból felmerültek.

1863-ban ismét Békés megye főispánjává nevezetett ki.

Ezaptól kezdve imél vezérmoderátor lett Wenckheim Béla báró Békés megyének, épen úgy szeretett, épen úgy tisztelt vezére mint régente.

Az alkotmányosság helyreállása óta élete egészen ismeretes. Az esztergomi értekezletnek ő volt irányadó első szónoka s a király még a megkoronázatlás előtt jóval bizalommal viseltetett tanácsai iránt. Az alkotmány helyreállításával belügyminiszterre nevezetett ki. — Azóta csekély megszakítással folyvást ott találjuk őt a korona legelső tanácsosai között. Mint ő felsége személye körül levő miniszter, a partközdelmeket s kormányválságokat tuléve működött köztisztelőben; a fuzió létrejöttkor 1875-ben félvre miniszterelnök lett, de csakhamar átengedte ezen helyet Tisza Kálmánnak, hogy régi állását ő felsége körül, hol kedveltebb s befolyásosabb egyén aligha volt s lesz egyhamar, elfoglalhassa.

Mint ő felsége személye körül levő miniszternek látszólag jelentéktelen feladata volt; de a ki a körülményeket ismeri, tudni fogja mely fontos s megbecsülhetlen egy az udvarral benső viszonyban élő egyén állása nálunk, hol a kiegyezés

hoszu sorozata új és új érdek-összeütközéseket támaszt a monarchia két fele közt. Báró Wenckheim Béla e nehéz állásban páratlan tapintattal járt el; egykőnt bírva a felség s miniszterársai bizalmát.

Parlamentí működése mint miniszteré is igen élénk volt. Az üléseken igen gyakran megjelent s több nagyfotosságu ügyben emelt szót úgy az alsóházban, mint a főrendieknél, mindenkor hatva higgadt, észhez szóló érvelésével.

A halál 1879. július 7-én ragadta el a közszeretettel környezett munkás férfit; de emléke élni fog akár mint hazafinak, akár mint a társadalom vezértényezőjének. —s.

A polgári házasság.

A kormány benyújtotta a törvényjavaslatot a polgári házasságról. Közöljük e fontos javaslatból a következőket:

Érvényes polgári házasságot csak keresztény és izraelita különböző nembeli személyek köthetnek egymással. Elmebeteg s a kik 14-ik évüket még be nem töltötték, épen nem, atyai hatalom alatt álló kiskorúak atyjuk beleegyezése nélkül csak a gyámhatóság jóváhagyásával, gyámi hatalom alatt álló 18 évesnél ifjabb fiúk és 16 évesnél fiatalabb leányok csak gyámi, illetőleg gondnoki, valamint gyámhatósági beleegyezéssel, ezeknél öregebb kiskorúak gyámi engedély nélkül csak a gyámhatóság beleegyezésével köthetnek házasságot. Házasságra lépni akaró külföldi tartozik igazolni saját honi törvényei szerinti személyes képességét, hadkötelesek pedig a honvédelmi miniszter, illetőleg a felsőbb katonai hatóságok engedélyét.

Érvénytelen a házasság:

1. Ha a beleegyezés félelemből állal csikartatik ki.
2. Ha a beleegyezést elragadott és szabadon még nem bocsátott személy adja.

tart, mint az egész kaszinó, pedig N— legvénebb urai is szeretik az ingyen-hírlapokat.

Vasárnap, ha szép az idő s Bendei fiatal nejét templomba vezeti, a szemközt jövők e karöltve sétalók elől még távolról kitérnek a pallón, kalapjokat megemelik s midőn elhaladtak — utánuk bámulnak . . .

— Gyönyörű pár! E mellett csupa jóság . . . szelidség . . . —

— Egy hiba mégis van benne! (Bendefiben t. i.) — mondjak suttogó hangon a beavatottak. — Nevezetesen, hogy egy kissé . . . Itt elhallgat az N— városi ember s a helyett, hogy kimondaná a vadat, mentegetőleg folytatja: No de kinek nincs hibája, s hogyne lehetne megbocsátani egy hibát, egyetlenegy hibát oly sok jó tulajdonság mellett?

Ha az n—i ember megbocsátja is, mi, kik modorát még nem tanultuk el, annyival kevésbé, mert ép ezen hibája teszi épületes történetünk alapját, melynek ezennel hozzákezdünk elbeszéléséhez

* * *

Varjak egész serege hintálódzik a kerítéshosszant ültetett sudar nyárfák hajlékony again s a pulykak is nyugalomra szálltak már az istálló tetején, hol kényelmes fészket csináltak maguknak a hóban, midőn Janos inas két csizmatlan béresfű segítségével könnyű utikocsit vontat az udvar közepére.

A béresok kapott parancs után félő tisztelettel közelítenek ez uri kocsihoz, mint először szerelmes diak imádottjához. Rájok nézve ez megtiszteltetés. Janos ellenben larmaz, szitkozódik. Ő reá ugyanez nagy dehonstatio.

— Hogy az ördög! . . . öt nap óta járjuk már a bolondját! Fogass be, fogass ki! — Huzzak ki a kocsit, told vissza a kocsit! — Hint-ban utazom . . . most itthon maradunk! . . . Ezután, mintha megbánna alá-endelt hejzetét elaruló ezen kifakadást, egyet rugott a kerekeken s uri hangon szólt:

— Hat Palkó! med lig tuszkol meg a lovakkal, nem hallotta, hogy izibe indulunk? Majd bizony egy kocsis kedviért napestig fogunk varakozni . . . Eridj te, kialts neki!

A kocsis egyik ló kantarszarával kezében jelent meg az istállóajtóban, honnan csendes komlysággal lépdelt kifelé. Harom folszerszamoszott paripa követte a vezetékét. E lovak, mint Palkó épen oly komolyak s csendesek.

— Palkó batyám! Azt mondja Janos batyám, meddig tuszkol kend meg a lovakkal? . . .

Palkó ostarához nyult, hogy végigvagjon az interpellánszon, de a sürge fu felrengrott s Janosra utalt. Janos zavarba jött.

Palkó pedig egyet pödörített hegyes bajuszan — hegyes bajusza volt — s bozontos szemöldökei alól — melyek a bajusszal egyenlőn meredeztek, noha azokon nem pödörített — eles szemekkel vizsgálta az inast.

— Semmi-rekellő. Öregebbek előtt majd hallgatsz — ni Ha nem tudsz emberséget, lódúlj! — Ökör! istállóban a helyed!

E szavak azonban a kocsis alacsony homlokára még sötétebb felhőket ideztek s Janos észrevette újabb tévedését és miután ütlegekkel halmazottan kergeté el a két bére fiut, így szólt:

— Palkó batyám, ne haragudjék; az istálló semmivel

A m o r c s e l e i .

3. Ha az egyik fél a másik személyében téved, Azonkívül a házasság megkötése után egy évig a férj követelheti az érvénytelenítést, ha nejét más által teherbe ejtve találja, s bármelyik fél, ha a másik örökös s a házasságkötéskor már megvált tehetetlenségét igazolja. Az a férfi, ki magasabb egyházi felavatásban részesült, ugyszinten az a férfi vagy nő, a ki mint szerzetes szüzességi fogadalmat tett, ha ez azon felekezet hitelvei szerint, melyhez a szándékolt házasságkötés idejékor tartozik, házassági tiltó akadályt képez, érvényes polgári házasságot nem köthet. Fel- és lemenő ágon való rokonok, testvérek, féltestvérek, unokatestvérek s a szülek testvérei egymás közt érvényes házasságot nem köthetnek, valamint az egyik házastárs a másiknak imént felsorolt rokonaival sem. A kik egymással előzőleg bírólag bebizonyított házasságtörést követtek el, nem léphetnek egymással házasságra, valamint a ki az egyik házastárs élete ellen büntetést követelt el vagy kísérelt meg, a másik házastárral nem kelhet egybe. Másnak előzőleg tett házassági ígéret vagy eljegyzés a házasságnak nem akadály, azonban a cserben hagyott fél kára megtérítésével követelheti.

A házasság ünnepélyességei a következők:

A kihirdetés, melyet a megyékben az alispán, a városokban a polgármester előszóval és hirdetményvel eszközöl. A hirdetés a felek vezeté- és keresztnévén kívül a netán tudott akadályok bejelentésére való felhívást tartalmazza. A hirdetménynek három hétig kell függeni a törvényhatóság, valamint a jegyesek lakóhelyének községi hirdető-tábláján. Az előszóval való hirdetés úgy történik, hogy a hirdetményt a törvényhatóság tanácsstermében nyitott ajtók mellett három egymásután következő hétfőn felolvassák. — Ha a hirdetés után 6 hónap alatt házasság nem jött létre, a hirdetést ismételni kell. A hirdetés teljességének hiánya a házasságot nem érvényteleníti. A beleegyezés ünnepélyes nyilvánítása az alispán, a polgármester, vagy ezek helyettese előtt történik, a kik az összedást megtagadhatják, ha valamely házassági akadály merül föl vagy a hirdetésről a felek nem tudnak bizonyítványt mutatni. E határozat ellen a belügyminiszterhez lehet felbuzni bármely határidőben.

A házassági anyakönyveket az alispánok és polgármesterek két példányban tartoznak vezetni, ugyanolyan rovatokkal, mint a minők most az egyházi anyakönyvekben vannak. Ha nem az előtt a törvényhatósági tisztviselő előtt történik az egybekelés, ki a hirdetést teljesítette, az utóbbi a hirdetésről bizonyítványt adni, az előbbi a kihirdetést az egybekelésről 8 nap alatt értesíteni tartozik.

A házassági akadályoktól fölmentést, a fel- és lemenő ágon való rokonok, testvérek és féltestvérek, továbbá az egyik házastárs s a másik házastársnak fel vagy lemenő rokonai közt a házasságkötés általában kizárólag, a belügyminiszter adhat. Az évégett való folyamodást az alispánnál vagy polgármesternél kell beadni. A második és harmadik szóbeli kihirdetéstől s a hirdetmények egy héten túli kifüggesztésétől a fővárosban a polgármester, a többi törvényhatóságokban az alispán adhat fölmentést. Halálveszedelem esetén, ha a felek esküt tesznek arra, hogy tudtuk szerint nincs köztük házassági akadály, kihirdetés nélkül, közvetlenül is össze lehet adni őket, erről azonban 8 nap alatt jelentést kell tenni a belügyminiszternek. Akkor is elengedhető a kihirdetés, ha olyanok akarnak házasságra lépni, kikről hosszabb idő óta az a közönséges vélemény, hogy hitvesek.

Birói joga a házasság utolsó lakóhelye szerint illetékes kir. törvényszéknek van, mely azonban, — ha a házastársak vagy ezek egyike vallását olyképen megváltoztatta, hogy mind a két házastárs ugyanazon vallásúvá vagy valamelyik keresztény vallásfelekezethez tartozóvá lett s a házasság egyházi szertartással újra megkötöttet, — csak az első házassági kötés érvényére szorítkozik. Szükség esetén az igazságügyminiszter delegálhat bíróságot.

Házassági per folyhat

a) a házasság érvénytelenítése végett. A pert indíthatják: a házastársak, az atyai hatalmat gyakorló atya vagy gyám, a menyiben az ő jogai sérültek, végre a katonai hatóság az engedély nélküli házasság esetén. A tiszti ügyész köteles keresetet indítani, ha a felek közt rokonság vagy házasságtörés miatt akadály van, ugyszinten bigamia esetén. Érvénytelenítést csak az a házastárs kérhet, ki jöhiszemüleg kelt egybe. A vé-

se rosszabb, mint egy cselédszoba . . . de biz' istók nem vón' csuda, ha ember elvesztené eszt, hogy ennyi baj közt ne tudna, mit beszél! — — Ejnye a ráró hogy fölvette magát! . . . Ki látott valaha ilyen uraságot? Nini a tündér már nem sántít, s a tatár is kelmed keze alatt apránként elveszti a kehet! — öt nap alatt tízedszer kellett befogni, kifogni, befogni, hogy utoljára is éjszaka induljunk . . . pedig most se lesz belőle dudu . . . urunknak eszébe sincs az indulás! A postás levelet hozott neki . . . imént bent voltam irószobájába, több már két óránál, hogy azzal bibelődik, pedig még fel se bontotta vót! Mondok, eszibe sincs az indulás, is csak oda mesterkedik ű, hogy hiába is bekevertesse a lovak lábait, ha mar egyebet nem tud kitalálni, a mivel megboszantsa az embert.

Látni való; János, kinek a cselédséggel jó lábbon állani okai lehettek, villámhárítóul urát használta fel, s nem számított rosszul.

Palkó szemöldöke simúl, mintha kefélnék, bajusza konyulni kezd.

— Mi baja a mi urunknak, hogy minduntalan másképp gondolja meg magát?

— Mi baja Palkó bátyám? Az a baja, hogy nincs semmi baja. Az a baja, hogy mindig ilyen vót, is marad. — Nőtelen korában két hétig is elvadászott ép mintha ő lenne

az erdőkerülő. Nyakig sárosan, kiéhezve, kifáradva vetődött haza, sokszor csak egyedül, legtöbbször 5—10-edmagával. Mint koldus a bojtort, vagy menkú tudja hol, miképen szedte fel őket. Bezzeg volt dinum-dánum. Hajrá kivilagos kivirradtig! Egy éjszaka helyrehozott kétheti mulasztást. No iszen, így látva, azt hinné, hogy nem tud mást, mint enni, meg inni!

— Inni? Hm!

— Miskor meg mint valami kisasszony, két hétig se nézte meg a bort!

— A bort?! — kiáltott amaz s megcsóvalta fejét.

— Hát mikor szerelmes lett a feleségibe. Egész nap elmorfondórozott. Még este nagyon nevetett a tisztartón — ez is mult ősszel házasodott vót — s mennyre-földre fogadta, hogy ő mind örökkön-örökké nőtlen legínynek marad; mikor már másnap éjjelen, egyszerre csak . . . — menkú tudja, mi jutott eszébe . . . — tizenkét órakor felugrik ágyából s le az istállóba. Ű maga nyergelt, maga kantározott. Mikor osztán e képen fixomfertig minden készen vót, engem is felköltött. Ű rápattant az egyik hátasra, én meg a másikra s gyíi fakó! gyíiüli deres! ép mint a kí az eszt kergeti. — — Bezzeg hajnalhasadtával, a mint ekkép nagy prádésón Pestre beértünk, soha jobb embert. Ű szeretójéhez ment; ott lakott valahol a váczi-utoza körül egy nevelőben, nekem pediglen

lelem mindig a házasság mellett szól. Az állított örökös tehetlenség szakértők által megállapítandó s a felek még ezentul is egyévi együttlakásra utasítandók s csak ezután lehet a házasságot érvénytelennek nyilvánítani.

b) Időleges elválás kimondását a felek az illetékes bíróságnál kérhetik, tartoznak azonban előbb szándékukat itt az illetékes tisztviselőnél bejelenteni, a ki hat-hat hetenkint kétszer békítést kísérel meg, s ha ez sikertelen marad, bizonyítványt ad ki. Ha a vagyona s a kiskorú gyermekekre nézve a házasság megegyeztek, az elválás minden további vizsgálat nélkül megengedendő, ha pedig kiskorú gyermekek vannak, csak akkor, ha a felek kimutatják, hogy azokról a gyámhatóság által jóváhagyott módon gondoskodtak. Az időleges elválást az egyik fél is kérheti, ha a házassági kötelek felbontása kellőleg indokolva van, vagy ha: a panaszlót a panaszlót elhagyta, ha a panaszlót olyan életet élt, mely a család vagyonát vagy jó erkölcsét veszélyeztette, ha a panaszló életére tört, s annak személyes viszonyaihoz képest súlyosan (tettel vagy szóval) bántalmazta, ha huzamosan ragadós nyavalyában szenved. Ha a vagyona s a gyermektartásra nézve egyezés nem sikerül, a feleket rendes per útjára kell utasítani. Az elválasztott felek ismét összekelhetnek, tartoznak azonban ezt az illető hatóságnál bejelenteni.

c) A házasság felbontása kérhető bármelyik fél által az illetékes bíróságnál:

1) ha a házastársa házasságtörést követett el;

2) ha őt elhagyta s bírói ítéstre, vagy, a midőn tartózkodási helye nem tudatják, bírói hirdetvényi felhívásra egy év alatt vissza nem tér;

3) ha életére vagy egészségére veszélyesen tört vagy őt súlyosan ismételve bántalmazta;

4) ha a házasságtörés elkövetésére csábította vagy kényszerítette; végre ha az egyik házastárs holtá nyilvánított, a házasság megszűntnek tekintendő. Ha mind a két fél legyőzhetlen ellenszenvet érez egymás iránt, s ezt egy évi bíróilag kimondott időleges elválás után is fenntartják, a házasság felbontandó. A házasság felbontása után a felek ismét, még egymással is összekelhetnek, csupán azok nem léphetnek egy-

mással házasságra, a kik előbb házasságtörést követtek el; a ki hitvese élete ellen tört s a ki a büntetlenségben részes volt. Terhes asszony szülése előtt, ha pedig terhessége kétségbevonatik, 6 hónap előtt nem léphet házasságra. Ha a terhesség szakértők véleménye szerint nem valószínű, a belügyminiszter három hónap lefolyta után engedélyt adhat.

A bírói eljárás ugyanaz, melyet házassági perekben a törvényszékek eddig is követtek.

Külföldiek a saját hazájukbeli személyes képességen kívül a jelen törvény szerinti személyes képességüket is tartoznak igazolni.

Az országon kívül polgári hatóság előtt kötött házasságokból származó perek szintén a kir. törvényszékek elé tartoznak, s azzal a kivétellel, hogy a személyi képességre, a kihirdetésre s az összeadás módjára nézve a házasságkötés helyének törvényei irányadók, a jelen törvény intézkedései szerint bírálendók el. A törvény ezenkívül átmeneti intézkedésül a külföldön kötött honpolgárok polgári házasságát érvényesnek ismeri el s kijelenti, hogy a törvényszékek előtt indított perekben, melyek e törvény hatálya területén kívül polgári hatóság előtt kötött házasságok tárgyában indítottak, a jelen törvény szabályai alkalmazandók. — Végül a törvény büntető határozatokat állapít meg az áthágó tisztviselőkre. A végrehajtással a belügyi és igazságügyi miniszter van megbízva.

H I R E K.

— (A folyton aggasztó árvízveszéllyel szemben, a már harmadéve is tervezett körgát kiépítése városunkban márczius hó 28-án megkezdett s az immár teljesen befejezetten áll. E gát a várost a keleti és déli oldalról — Endröd felől — néltán történhető árbelérés ellen védi, s egyik végével a halásztelki pusztá, másikkal a város alatt levő kákafoki gáttal érintkezik. A munkálat közmunkaerővel, az intéző-közégek teljes megalégedésére hajtattott végre. Megjegyezzük egyszersmind, hogy a kákafoki s halásztelki

az „Angol királyné“-nál kellett megszallanom. A kellnerekre ráparancsolt, hogy az én részemről semmibe se legyen fogatkozás, hozzam pedig így szólt:

— Kérem Janos, a mi szemednek-szádnak tetszik. Egyél most, igyal most!

Palkó egyet hunyorított, mintha szép lányra pillantana.

— Na én osztán ettem, ittam!

Palkó egyet czuppantott, mintha a szép lányt megcsókolta volna.

— Az ifiúr ekkor kérhette meg a feleségit. Három hét múlva már hazahozta. Hej, ha peccsenye helyett mindig ezüsthuzast kértem volna egy bankósalatával, az én uramnak még az az étel se lett volna drága akkoriba. — Bezzeg most . . . a nyugtalanság megvan . . . van több is, mint kén', hanem a sűrű ajándék elmarad. Vendég nem jó. Lakzi soha sincs. A pinczekulcs nem lát napvilágot. A maradék-bort zár alatt tartogatják. Innen van osztán, hogy inas létemre egy ital borral se kinalhatom meg leghűségesebb czimborámat. Innen, ha olykor összezörrenünk, e hosszas torzsalkodás. Most is lám, milyen hideg időbe kell utaznunk és ha meggondolom, hogy üres kulacsos — — brrr! borsószik a hátam.

Palkó összerázkódott, ép mint kinek megborsószik a háta. Alkalmasint ő is odagondolt az üres kulacsra.

— Legény korában, mindig úgy gondolkoztam, az a mi urunk hibája hogy — nőtelen!

— De iszen most . . .

— De iszen most, atlátom már, az az ő hibája, hogy — megházasodott!

— Pedig a menyecske fiatal és én azt hittem, szereti feleségit!?

— Szereti hát, persze! Sőt az az ördögség, hogy nagyon is szereti. Jobban mint kéne Miatta nincs éje-nappala! Vagy azt hiszi kelmed Palkó bátyám, hogy azért egy fiatal ember se jár házukhoz. A mért vadaszat, lovaglás, czimboraság végképen megszűnt, nincs annak hübnere? De — van Palkó bátyám. Mondok, hogy van bizony! Urunk, asszonyat, lassu kelmed úgy tartogatja, mint egy török a feleségit. — Ugy takargatja ő azt épen, mint én pugillarisomban a hogy takargatnám a bankót! . . . pedig biz istók ki kell azt adni, mert ugy tudom én meg a bankóról, vajjon nem hamis-é, ha szárnyára bocsátom — — mi!?

(Folyt. követk.)

gátvonalak teljes biztosságot nyújtanak az ár ellen s az Endröd alatti kistoki gát erősítésére nézve is megtették a kellő intézkedések. A városi vészbizottság éjjel-nappal ülészik: — szóval a felügyelet nálunk kifogástalan.

— (Tisztviselőink) a már hetek óta tartó árvédekezések körül a legodaadóbb munkásságot fojtik ki. Az árvédekezés ügyszólván minden más tevékenységet háttérbe szorít, s éjjel-nappal gondot ad a hatóság közegeinek. Örülhetünk, hogy oly derék férfiak állanak nálunk a közigazgatás élén, kik a feladat fontosságának teljesen alá tudják rendelni magukat, s a szükségessé váló intézkedéseket paratlan eréllyel hajtják végre. Ha a fenyegető veszélyt sikerül elkerülnünk a mint — isten segítségével — remélhetjük is az eddigiek után: ugy az eredmény emberi részeért első sorban ezen derék férfiaknak tartozunk hálával.

— (Elhalasztott tánczvigalom.) A körs-tarcsaiak javára tervezett tánczestély, mely tegnap lett volna megtartandó, az egész megyében folyton jeientkező árvizveszély folytán egyelőre elhalasztatott.

— (Két új üzlet) nyitattott újabbban városunkban. Egyik Wertheim S. ruhakereskedése a fő-utczai Frankó-féle házban; másik Marcsek Klementine pipere- és divat-árú-üzlete a Marcsek György-féle házban. Mindkét üzlet méltó a közönség pártolására.

— (Szarvasi) társulati polgári leányiskola ez évre 300 frt államsegélyben részesült.

— (Szarvasi) főgymnasiummal kapcsolatos felekezeti tanító-kepezdenek van 14 növendéke. Ezeknek jelen tanévben a tuzoltás és tornatanítás vezetése is előadatik heti egy-egy órán át. Gyakorlásra a város egy mozdony-feeskendőt is adott egyéb mászó-szereken kívül.

— (Maiszámunkhoz) mellékelve veszik t. olvasóink a „Szarvasi Ujság“ előfizetési felhívását ápril-juniusra. Felkérjük előfizetőinket lapunk terjesztésére ismerőseik körében. A gyűjtők öt előfizető után tiszteletpéldányban részesülnek. — Tisztelettel a „Szarvasi Ujság“ kiadóhivatala.

— (Az ide i fegyvergyakorlatokat) két időszakban tartják meg u. m. az első fegyvergyakorlat május 15-én kezdődik és 13 napig tart: a második augusztus hó 21-én kezdődik és szintén 13 napig tart. E fegyvergyakorlatokra az 1872., 1874 és 1876-beli szabadságolt katonák hivatalnak be. A meghívókat a napokban küldik szét és tekintelbe véve az illetők foglalkozását főbnyire a földmiveléssel foglalkozókat hívják be májusra, miután azoknak augusztus hóban a legtöbb dolguk van.

— (Magyar papírjáradék.) Miután a folyó évi költségvetési hiány hátralevő részének és a különböző állami kölcsönök tőketörlesztési hányadainak fedezése céljából papírjáradék kibocsátására vonatkozó törvények szentesítve és az országgyűlés mindkét házában kihirdetve lettek, az e kibocsátás felét képező mintegy 13,000.000 forint névértékű kötvényeket a magyar általános hitelbank és consortialis társai a vételár lefizetése mellett márczius 8-án tényleg átvették.

Képünkhöz.

Ámor, a hitrege eme vidám istenkéje, a mi materiális korunkban sem ment ki a divatból, a mint-hogy az általános emberi érzelmek ép azok voltak a tóga alatt hajdan, mint ma a frakk alatt dobogó szivben. Rajzolónk a szivek csodálatos birodalmának abszolút uralkodóját: Ámort tünteti fel, a mint kellemes funkcióját — a viszony-szövegetést teljesíti. — Sajnos, hogy egyes modern intézmények is belekontráknak munkájába, olyannyira, miszerint a nagy konkurrenczia láttára Ámor számára sem marad egyéb menedék, mint czégét szabályszerűen bejegyeztetve: „házasság-közvetítő-intézetet“ nyitni a szerelmes szivek számára.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

Hirdetések.

Előleges jelentés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint bevásárlási körutamból hazaérkezve. a legelsőrendű gyártó-hazaknál tett bevásárlásaim következtében a pár nap múlva megérkezendő alatt sorolt árukat **meglepő olcsó árak mellett** ajánlhatom, egymint:

Eső és porköpenyek	4 frt 50 krtól — 10 frt — krig,
Eső és porköpenyek gyermekeknek	3 frt 50 krtól — 5 frt 50 krig.
Tavaszi felöltők	6 frt 50 krtól — 15 frt — krig.
Tavaszi kabátok	7 frt 50 krtól — 10 frt — krig.

Továbbá **legújabb színes kötő-pamutok, valódi király kötő-pamut, cachmírok, szövetek, Alapin, termó**

hazi vásznak a legj... mi... g... különben itt elő nem sorolható számtalan több cikkek a legelőkelőbb gyárakból vásároltattak általam. A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esd,

„...e.j... iszt I. ttel

Réthy Sándor.

H I R D E T M É N Y.

Friss Erfurti-gazdasági, konyhakerti és virág-magvakat legujabban érkezett friss töltésű savanyu [bor] és gyógy-ásványvizeket a lehető jutányos árak mellett, 5 és 2 éves Magyarádi-bort 28 és 24 krért, 1 Literes üvegekben

tisztelettel ajánl

N y á c s i k S o m a,

a „fekete kutyához.”

Egyedüli raktára Hoff János bécsi maláta-sör és czukorka-készítményének, Ph. Suchard francia chokoladéjának, valódi angol mosópor, rizs és fénykeményítőnek.

Kész férfiruha-kereskedés és szabó üzlet.

Van szerencsém értesíteni a helybeli és vidéki nagyérdemű uri közönséget, miszerint **Szarvason, a főutcán, FRANKÓ GYULA ur házában**

kész férfi- és gyermek ruharaktáit és szabó üzletet nyitottam; melyszerint üzletemben mindenkor a legválasztékosabb férfi és gyermek ruhák készíttében kaphatók, ugyszintén ezen czikkek megrendelésre a leggyorsabban és legujabb divat szerint készíttetnek.

Ruhakelmékből nagy választék tartatik rendelkezésre. Ezek szerint bátor vagyok üzletemet akár kész ruhák beszerzésére nézve, akár megrendelésre készíttendő öltönyök tekintetében a nag érdemű közönség pártolásába ajánlani a legjutányosb árak és kiszolgálás bizósi sa mé'e.

Wertheim Samuel,
Szarvason.

3-3

Megrendelések gyorsan, pontosan és a legjutányosb ár mellett szolgáltatnak ki.

Ugyanott egy jó házból való fiu tanonczul felvétetik.

Nem a hirdetések olvasása által ítélni

meg a beteg biztosan, vajjon a hírlapokban feldicsért ántal-...-erek közül ez van ama-e...-eki való, vagy hogy a pénzt nem hiába adja-e ki. Ezért egy beteg se napálja a fáradságot és hozassa meg magának a „Betegbarát” czimű könyvecskét (Gorischek Károly cs. kir. egyetemi könyvárústól Bécsben [Istvanter. 6.] mert e könyvecskében tekintélyek által ajánlott és legjobbaknak bizonyult gyógyszerek szakszerűen és kimerítően vannak ismertelve úgy, hogy minden beteg egész nyugalommal bírálhat s a legjobbat választhatja magának. A könyvecske ingyen és bérmentve küldetik meg, a megrendelőnek tehát nem okoz több költséget, mint 2 krajczárt a levelezési lapért, mely magyar is lehet.

H I R D E T É S.

Van szerencsém tisztelettel közhírré tenni, hogy nagyválasztékú

divat- és pipere áru üzletet nyitottam,

melyet szabad legyen a t. közönség pártolásába ajánlanom. Megrendeléseket mindennemű női kalapokra kívánat szerint pontosan teljesítek.

Lakásom: a Marcsek György czég épületében.

Szarvason, 1881. áprilhó 3-án.

Marcsek Klementine.

É l e t i é s e g é s z s é g e t

ismét visszanyerve!

B r a i l a (Románia.) Hoff János urnak, Bécs. Kérek gyorsan 13 palaczk HOFF JÁNOS-féle maláta egészségí sör t s három zacskó (kék papírosban) nyákoldó malátamelléczukorkát, miután a hölgy, kinek ezen Hoff Janos fele egészségí sör rendelve van, valóban e nélkül már nem is élhet, legalább e nélkül egyet-ten egészséges napja sem volna.

Mély tisztelettel

Borgheti A.

A csaknem minden európai állam cs. kir. udvari szállítója Hoff János urnak cs. kir. tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rend lovagiának Bécs Gyárhelyiség: Grabenhof 2. Gyári raktárhelyiség: I. Graben, Bräunerstrasse 5.

Gyógy-jelentés: A schleswigi cs. kir. osztrák tábortórházak igazgatóságának jelentése. — Az allesti szervek működésének renyhességénél, idült hurutok, nagymérvű nedv-vesztések és lesóványodásnál a Hoff-féle malátakivonatsör mint kitünő gyógytápszer működött. Minden megfigyelt esetben igen szívesen fogadott tápláló és erősítő-szernek s üdvös hatástól kísért italnak bizonyult.

3-4

Gayerste di Pirz, őrnagy cs. kir. biztos.

Dr. Mayer, ezredorvos.

Főraktár Szarvason: NYÁCSIK SOMA urnál.